

DATOS IDENTIFICATIVOS

Socioloxía do consumo e identidades culturais

Materia	Socioloxía do consumo e identidades culturais			
Código	O05G130V01904			
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Trabada Crende, José Elías			
Profesorado				
Correo-e				
Web	http://http://fcce.uvigo.es/gl/			
Descrición xeral	Esta materia pretende acercar ao alumnado á realidade da sociedade do consumo actual e as identidades culturais presentes na cultura contemporánea, co fin de mostrar unha perspectiva que complemente a análise socioeducativa crítica da realidade social.			

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Transmitir, promover e desenvolver a cultura
B2	Xerar redes sociais, contextos, procesos e recursos educativos e sociais
B3	Intervir como mediador social, cultural e educativo
B4	Coñecer, analizar e investigar os contextos sociais e educativos
B5	Deseñar, implementar e avaliar programas e proxectos socioeducativos
B6	Xestionar, dirixir, coordinar e organizar institucións e recursos socioeducativos
C1	Integrar criticamente os supostos teóricos, filosóficos, históricos, sociolóxicos, psicolóxicos, pedagóxicos, culturais, políticos, legislativos que están na base dos procesos de intervención socioeducativa
C7	Manexar con criterio métodos e estratexias de investigación cuantitativas e cualitativas, e aplicarlas ás realidades socioeducativas
D1	Capacidade de análise e síntese
D3	Comunicación oral e escrita na/s lingua/s materna/s con apertura a outros códigos lingüísticos, en especial, as linguas cooficiais na comunidade galega
D8	Capacidade crítica e autocrítica
D10	Recoñecemento e respecto de a diversidade e multiculturalidade
D13	Autonomía na aprendizaxe
D15	Creatividade
D19	Compromiso coa identidade, desenvolvemento e ética profesional
D20	Orientación á calidade

Resultados de aprendizaxe				
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
1.Coñecer os supostos sociolóxicos que están na base dos procesos de intervención educativa (1)	A1	B1	C1	D1
2.Analizar e diagnosticar a realidade complexa que fundamenta o desenvolvemento de procesos socioeducativos (4)	A2	B2	C7	D3
3.Planificar e organizar proxectos e servizos culturais (11)	A3	B3		D8
4.Deseñar, desenvolver e avaliar programas e estratexias de intervención no ámbito cultural (13)	A4	B4		D10
5.Ter capacidade para potenciar as relacións interpersoais, desenvolver habilidades de comunicación interpersoal, solidariedade e empatía (18)	A5	B5		D13
		B6		D15
				D19

(x)Número que se corresponde coa competencia específica do Grado

2.Analizar e diagnosticar a realidade complexa que fundamenta o desenvolvemento de procesos socioeducativos (4)	A1	B1	C7	
	A2	B2		
	A3	B3		
	A4	B4		
	A5	B5		
		B6		
3.Planificar e organizar proxectos e servizos culturais (11)	A1	B1	C1	D1
	A2	B2	C7	D10
	A3	B3		D13
	A4	B4		D15
	A5	B5		D20
		B6		
4.Deseñar, desenvolver e avaliar programas e estratexias de intervención no ámbito cultural (13)	A1	B1		D1
	A2	B2		D13
	A3	B3		D15
	A4	B4		
	A5	B5		
		B6		
5.Ter capacidade para potenciar as relacións interpersonais, desenvolver habilidades de comunicación interpersoal, solidariedade e empatía (18)	A1	B1	C1	D1
	A2	B2	C7	D15
	A3	B3		D19
	A4	B4		D20
	A5	B5		
		B6		

Contidos

Tema	
Tema I: A construción social do consumo.	1.1. A perspectiva sociolóxica sobre o consumo. 1.2. O consumo nas sociedades preindustrial e industrial. 1.3. Teorías de Thorstein Veblen e Georg Simmel. 1.4. Maurice Halbwachs e o consumo da clase obreira.
Tema II: O consumo na sociedade do capitalismo fordista.	2.1. Sistema de produción e consumo do capitalismo fordista. 2.2. Teoría da Regulación: a norma social do consumo de masas. 2.3. A construción do consumo de masas en Galicia e España. 2.4. O enfoque estruturalista sobre o consumo: as teorías da significación.
Tema III: O consumo na sociedade do capitalismo posfordista e da globalización.	3.1. Sistema de produción e consumo no capitalismo posfordista e na globalización. 3.2. A sociedade posfordista: polarización, desigualdade e exclusión social, cidades globais, novas clases medias e 'precariado'. 3.3. O 'consumo sen norma' e o consumo 'low cost' segundo Luis Enrique Alonso. 3.5. Os enfoques posestruturalista e posmoderno sobre a sociedade de consumo: Pierre Bourdieu, Zygmunt Bauman e Gilles Lipovetsky.
Tema IV: Ideoloxías, identidades culturais e consumo.	4.1. Teoría das ideoloxías e consumo. 4.2. Teoría das identidades culturais e consumo. 4.3. Teoría dos estilos de vida e consumo. 4.4. Tipoloxía de estilos de vida e hábitos de consumo.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	2	15	17
Debate	15	42	57
Presentación	3	4	7
Lección maxistral	22	44	66

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Traballo tutelado	O/a estudante desenvolverá de maneira individual catro comentarios de texto baixo as directrices do profesor.
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral.
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e o grupo de estudantes dos resultados do proxecto de investigación; se levará a cabo de maneira grupal.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo/a estudante.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Exposición dos contidos da materia na aula por parte do profesor.
Traballo tutelado	Lectura de textos e realización dos comentarios e doutras actividades autorizadas na aula polo profesor.
Debate	Exposicións, discusión e comentarios orais sobre as temáticas tratadas na aula.
Presentación	Presentación do traballo do proxecto de investigación de carácter grupal (excepcionalmente poderá ser individual, previamente acordado co profesor) por parte do alumnado ante os/as compañeiros/as e o profesor.
Probas	Descrición
Traballo	Elaboración dun traballo práctico de proxecto de investigación sobre consumo de carácter empírico e grupal, tutorizado e orientado polo profesor (excepcionalmente poderá ser o traballo individual, previamente acordado co profesor).

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Traballo tutelado	Avaliación continua mediante 4 traballos de comentarios de texto (autor/a, contexto da obra, resumen das ideas principais e comentario crítico persoal), cada un deles sobre un dos catro temas teóricos da materia expostos na aula, os cales se entregarán en Moovi nunha data preestablecida. A avaliación continua tamén se baseará na observación da participación do alumnado na aula.	45	A1 B1 C1 D1 A2 B2 C7 D3 A3 B3 D8 A4 B4 D10 A5 B5 D13 B6 D15 D19 D20
Debate	Debates e discusión ordenadas na aula en torno as temáticas tratadas durante o curso	5	A1 B1 C1 D1 A2 B2 C7 D3 A3 B3 D8 A4 B4 D10 A5 B5 D13 B6 D15 D19 D20
Presentación	Exposición na aula e ante os compañeir@s do traballo do Proxecto de investigación. Se valorará a sistematización da información, a claridade expositiva, o uso de TICs e a capacidade didáctica de transmisión de contidos.	10	A1 B1 C1 D1 A2 B2 C7 D3 A3 B3 D8 A4 B4 D10 A5 B5 D13 B6 D15 D19 D20

Traballo	Realización dun traballo práctico consistente nun Proxecto de investigación sobre consumo de carácter grupal por equipos de ata 5 alumn@s por proxecto. Terá que presentarse públicamente na aula e entregarse a súa versión final en Moovi na data que estableza previamente o profesor, ou entregalo en papel impreso na data do examen. (Excepcionalmente poderá ser o traballo individual, pero previamente terá que se acordado co profesor).	40	A1 B1 C1 D1 A2 B2 C7 D3 A3 B3 D8 A4 B4 D10 A5 B5 D13 B6 D15 D19 D20
----------	---	----	--

Outros comentarios sobre a Avaliación

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da Facultade no espazo "datas exames".

O alumnado non presencial deberá examinarse na data oficial do exame da 1ª convocatoria mediante unha proba escrita de preguntas abertas que terá dúas partes diferenciadas: a) preguntas sobre o contido teórico e b) preguntas sobre a parte práctica de metodoloxía e elaboración dun proxecto de investigación. En todo caso, tamén poderá optar, como os alumnos presenciais, a entregar os catro comentarios de texto e o proxecto de investigación por escrito o día do exame da 1ª convocatoria, pero se elixe esta opción terá que comunicarllo previamente ao profesor.

A parte da materia (teórica ou práctica) superada na 1ª oportunidade, non será obxecto de avaliación na 2ª convocatoria, considerándose, por tanto, como aprobada, aínda que terá que examinarse da parte da materia non aprobada na 2ª convocatoria para poder obter o aprobado final da materia no curso académico correspondente.

O alumnado (presencial e non presencial) que acceda á 2ª convocatoria terá que realizar unha proba escrita de preguntas abertas sobre a materia. O exame terá dúas partes diferenciadas: a) preguntas abertas sobre o contido teórico e b) preguntas abertas sobre a parte práctica de metodoloxía e elaboración dun proxecto de investigación.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Alonso, L.E., **La era del consumo**, 1ª, Siglo XXI, 2005

Alonso, L. E. y Conde, F., **Historia del consumo en España: una aproximación a sus orígenes y primer desarrollo**, 1ª, Debate, 1994

Arribas, L. (coord); De Lucas Mantilla, A.; Mañas Ramíres, B. Ortí Mata, M., **Sociología del consumo e investigación de mercados:una guía didáctica**, 1ª, UNED, 2013

Bauman, Z., **Vida de Consumo**, Fondo de Cultura Económica, 2007

Bocock, R., **El consumo**, 1ª, Talasa, 1993

Bourdieu, P., **La distinción: criterios y bases sociales del gusto**, Taurus, 2006

Braudillard, J., **La sociedad del consumo**, Siglo XXI, 2012

Chaney, D., **Estilos de vida**, 1ª, Talasa, 1996

García, N., **Culturas híbridas**, 1ª, Grijalbo, 1990

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Antropoloxía: Antropoloxía social e cultural/O05G130V01201

Socioloxía: Socioloxía da educación/O05G130V01302